

Innspill til dialogmøte med Grund-utvalget 17. jan. 2012

Per Mangset, Høgskolen i Telemark

Noen korte punkter med vekt på de sentrale offentlige aktørenes roller/oppgaver. Særlig kommentar til *virkemiddeldelen* av utvalgsmandatet:

- Det har skjedd en kraftig *vekst og kvalitetsheving* i kulturpolitisk relevant forskning i Norge de siste 15-20 åra. Norsk forskning på dette feltet hevder seg godt internasjonalt. Men veksten og kvalitetshevingen skyldes i stor grad forskningsmiljøenes egen – ikke myndighetenes – innsats.
- Det er behov for en *særskilt forskningspolitisk innsats* for å styrke den kulturpolitisk relevante forskningen. Som Cathrine Holst riktig har påpekt i en evaluering, er det lite som tyder på at dette behovet kan dekkes av Forskningsrådets generelle kulturforskningsprogrammer.
- Det er selvsagt behov for både *oppdragsforskning* og mer *grunnleggende forskning* på dette feltet som på andre samfunnsområder. Men slik jeg ser det, bør det ikke være noen prinsipiell forskjell når det gjelder krav til metodisk soliditet og kritisk avstand mellom de to typene forskning.
- Oppdragsgivere til utredninger og evalueringer har legitime krav til å få belyst de problemstillinger de betaler for. Men det har vært for mange eksempler på *for liten kritisk avstand* mellom oppdragsgivere og utredere på dette feltet. For mye ukritisk begeistringsforskning.
- *Forskningsrådet* har støttet kulturforskning sammenhengende gjennom egne programmer siden 1986. Men disse kulturforskningsprogrammene har i hovedsak gått til generell kulturforskning, i liten grad til kulturpolitisk relevant forskning. Lite tyder på at dette vil endres. Sett fra synsvinkelen til mitt forskningsmiljø har Forskningsrådets strategiske programmer – SIPene og SHP-ene – vært mye viktigere for å fremme kulturpolitisk og kulturøkonomisk forskning.
- *Kulturdepartementet* har vært en nokså passiv aktør når det gjelder store deler av den kulturpolitisk relevante FOU-en. Unntaket er frivillighetsforskning og idrettsforskning. Mye tyder på at departementet må gå mer aktivt inn – og legge inn mer målrettede ressurser – om Forskningsrådet skal prioritere kulturpolitisk relevant forskning sterkere. Skasets idrettsforskningsprogram og ”Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor” kan være eksempler til etterfølgelse, for å fremme forskning på mer neglisjerte felt.
- *Kulturrådet* spiller selvsagt – gjennom sin Forskningsenhet – en viktig rolle som et slags nav for kulturpolitisk FOU i Norge. Men Kulturrådet er en del av den statlige forvaltningen og kan derfor knapt være noen garantist for uavhengig og kritisk forskning. Til det står de for nær både den politiske makten og spesifikke kultursektorinteresser. Kulturrådet bør derfor fortsatt primært spille en rolle som *oppdragsgiver* for evalueringer og utredninger.
- *Sentrale og regionale miljøer*. Det er en kjensgjerning at den kulturpolitisk relevante forskningen i Norge har hatt sitt viktigste fotfeste *utenfor* de tradisjonelle

universitetene – det vil si på Lillehammer, i Bø, i Sogndal, på BI, i Agder og i Stavanger. Ser vi bort fra medieforskningsdelen av den kulturpolitisk relevante forskningen, er det ikke trolig at dette vil endre seg radikalt med de første. Forskningspolitisk bør det være fornuftig å bygge videre på de miljøene som alt er utviklet på dette feltet.